

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/2015-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Kalinovou, Cukrová 14, Bratislava, a maloletého [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako zákonným zástupcom, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 60 Em 5/2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoE 152/2014 a jeho uznesením z 3. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a maloletého [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) a maloletého [REDAKOVANÉ]

■■■■■ ■■■■■ (ďalej aj „maloletý“, alebo „maloletý sťažovateľ“, spolu ďalej aj „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 60 Em 5/2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoE 152/2014 a jeho uznesením z 3. decembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi konania vo veci výkonu rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom vedeného okresným súdom pod sp. zn. 60 Em 5/2012, a to uznesenia okresného súdu sp. zn. 30 P 174/2011 zo 17. júna 2011 (ďalej len „uznesenie okresného súdu zo 17. júna 2011“), ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie. Sťažovateľ svoje návrhy na výkon rozhodnutia (pre neuskutočnenie styku sťažovateľa s maloletým 4. až 7. júna 2010; 18. júla 2010; 12. až 14. septembra 2012; 21. až 24. septembra 2012; 26. až 28. septembra 2012; 5. až 8. októbra 2012; 10. októbra 2012; 21. až 23. novembra 2012; 22. až 25. mája 2013; 5. až 7. júla 2013) odôvodnil tým, že matka maloletého mu bez objektívnych dôvodov odmieta odovzdávať maloletého na stretnutia v zmysle citovaného rozhodnutia okresného súdu.

Okresný súd uznesením sp. zn. 60 Em 5/2012 z 29. septembra 2014 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 29. septembra 2014“) návrhy sťažovateľa zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd podanému odvolaniu nevyhovел a prvostupňové rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa sťažovateľov konajúce súdy svojimi rozhodnutiami a postupom, ktorý im predchádzal, porušili ich označené práva, keďže neumožnili maloletému sťažovateľovi uplatniť právo byť v konaní vypočutý a povedať slobodne svoj názor. Nikdy nekontrolovali činnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „kolízny opatrovník“),

ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka maloletého sťažovateľa, či tento pozná slobodný názor maloletého.

Všeobecné sudy sa podľa sťažovateľa nevysporiadali s návrhom sťažovateľa zo 7. apríla 2014 na zmenu kolízneho opatrovníka (z dôvodu kolízie záujmov medzi kolíznym opatrovníkom a maloletým sťažovateľom), keďže maloletý sťažovateľ „na Okresnom súde vedie proti kolíznemu opatrovníkovi diskriminačnú žalobu sp. zn. 16 C/12/2014“.

Taktiež podľa názoru sťažovateľov konajúce všeobecné sudy neumožnili maloletému sťažovateľovi „uplatniť jeho právo byť v konaní vypočutý a slobodne povedať svoj názor“, pričom krajský súd sa nevysporiadal s námietkou sťažovateľa, ktorú namietal v odvolaní, že prvostupňový súd neumožnil maloletému sťažovateľovi byť v konaní vypočutý.

Napokon podľa sťažovateľov došlo k porušeniu ich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru tým, že konajúce sudy sa nevysporiadali s dôkazmi, ktoré sťažovateľ predložil pri podávaní jednotlivých návrhov na výkon rozhodnutia, pričom táto povinnosť konajúcich súdov v žiadnom prípade nezaniká tým, že sa sťažovateľ nezúčastnil 30. septembra 2014 pojednávania na okresnom súde.

Na základe uvedených argumentov sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd prijal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa 1. a sťažovateľa 2. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní č. k. 60 Em/5/2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní č. k. 11 CoE/152/2014, porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa 1. a sťažovateľa 2. na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa článku čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na rešpektovanie rodinného života podľa článku 8 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na ochranu rodičovstva podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy SR a právo na starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR postupom Okresného súdu Trenčín v konaní č. k. 60Em/5/2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní č. k. 11 CoE/152/2014, porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa 1. a sťažovateľa 2. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6. ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní č. k. 60Em/5/2012 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní č. k. 11 CoE/152/2014, porušené bolo.

4. Právo sťažovateľa 1. a sťažovateľa 2. na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Trenčín v konaní 60Em/5/2012 porušené bolo.

5. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11 CoE/152/2014-123 zo dňa 3.12.2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

6. Okresnému súdu Trenčín v konaní č. k. 60Em/5/2012 a Krajskému súdu v Trenčíne v konaní č. k. 11 CoE/152/2014 sa zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva sťažovateľa 1. a sťažovateľa 2. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

7. Okresnému súdu Trenčín v konaní č. k. 60Em/5/2012 sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietahov.

8. Sťažovateľovi 1. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie... 30.000,- € od Okresného súdu Trenčín.

9. Sťažovateľovi 1. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie... 30.000,- € od Krajského súdu v Trenčíne.

10. Sťažovateľovi 2. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie... 30.000,- € od Okresného súdu Trenčín.

11. Sťažovateľovi 2. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie... 30.000,- € od Krajského súdu v Trenčíne.

12. Sťažovateľom 1. a 2. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia... 296,44 € na účet advokátky JUDr. Ivety Kalinovej...“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 16/04, I. ÚS 27/04, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Tvrdenia o porušení ďalších základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) ďalším subjektom (krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoE 152/2014), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 287/2011). Obdobne to platí vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu sp. zn. 60 Em 5/2012 z 29. septembra 2014, ktoré sťažovateľ, zastúpený právnu zástupkyňou, v petite sťažnosti neoznačil, pričom v texte jej odôvodnenia poukazuje aj na porušenie svojich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru aj týmto rozhodnutím.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. K namietaného porušeniu v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní

System ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní

ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného postupu okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

Občiansky súdny poriadok zakotvujúci inštitút odvolania poskytuje priestor na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd, resp. ľudských práv garantovaných medzinárodnými zmluvami. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu.

Sťažovatelia disponovali možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení v postupe prvostupňového súdu prostredníctvom podaného odvolania, ktorú sťažovateľ aj využil. Ochranu ich právam zaručeným ústavou a dohovorom bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľov uplatnené voči postupu prvostupňového súdu. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na to, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv

sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prieťahom v konaní okresného súdu nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vo dvoch rovinách. Všeobecne, keď uviedli, že okresný súd nekonal „*dostatočne rýchlo a efektívne*“, ako aj vo vzťahu k nerozhodnutiu o ich návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka zo 7. apríla 2014.

Napadnuté konanie okresného súdu bolo právoplatne skončené 29. decembra 2014, v spojení s uznesením krajského súdu z 3. decembra 2014.

Návrh sťažovateľa na zmenu kolízneho opatrovníka zo 7. apríla 2014 sa v spise okresného súdu sp. zn. 60 Em 5/2012 nenachádza. Fotokópiu označeného návrhu (avšak bez prezenčnej pečiatky okresného súdu) sťažovateľ pripojil k sťažnosti podanej ústavnému súdu. Z tejto vyplýva, že predmetný návrh podal sťažovateľ minimálne k ďalším štrnástim konaniam vedeným na okresnom súde. Všeobecný súd pri rozhodovaní vychádza z toho,

čo sa nachádza v súdnom spise, a takýto návrh sťažovateľa sa v čase jeho rozhodovania v ňom nenachádzal.

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietaného porušeniu v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

2.1 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Keďže predmetom sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľov konaním všeobecného súdu pri výkone predbežného opatrenia, je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch [pozri rozhodnutie *Apis verzus Slovenská republika* z 10. januára 2000, č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia (III. ÚS 339/2012, IV. ÚS 560/2012)].

Vzhľadom na to bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu a jeho uznesením z 3. augusta 2014 odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podstatou námietok sťažovateľov vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je, že:

- krajský súd sa nevysporiadal s návrhom sťažovateľa zo 7. apríla 2014 na zmenu kolízneho opatrovníka,
- pred vydaním uznesenia okresného súdu a uznesenia krajského súdu nebol maloletý sťažovateľ vypočutý,
- krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 29. septembra 2014, ktorý sa nevysporiadal dostatočne so všetkými dôkazmi ním predloženými.

2.2.1 K návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 7. apríla 2014 podal na okresnom súde návrh na zmenu kolízneho opatrovníka „z dôvodu možnej kolízie záujmov... medzi kolíznym opatrovníkom a sťažovateľmi 1. a 2. ... z dôvodu podaných diskriminačných žalôb... č. k. 16 C/12/2014 a 18 C/12/2014“. Z fotokópie označeného návrhu (avšak bez prezenčnej pečiatky okresného súdu), ktorú pripojili aj k sťažnosti podanej ústavnému súdu, vyplýva, že predmetný návrh podal sťažovateľ minimálne k ďalším štrnástim konaniam vedeným na okresnom súde týkajúcim sa maloletého sťažovateľa, zastúpeného kolíznym opatrovníkom.

Ústavný súd z predloženého na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zistil, že takýto návrh sťažovateľa sa v ňom nenachádza. Nachádza sa tam iba návrh sťažovateľa z 9. septembra 2013, v ktorom žiadal o „*stiahnutie/odvolanie ÚPSVaR Trenčín z funkcie kolízneho opatrovníka maloletého [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]*“ z dôvodu, že tento si nevykonáva svoju funkciu „*objektívne a plne v súlade s právami a záujmami maloletého...*“.

Z odvolania sťažovateľa podaného proti uzneseniu okresného súdu z 29. septembra 2014 však vyplýva, že sťažovateľ v ňom poukázal na skutočnosť, že obaja sťažovatelia podali proti kolíznemu opatrovníkovi „*diskriminačné žaloby*“ a opakovane poukazovali na to, že maloletý sťažovateľ „*nie je zastúpený nezaujatým kolíznym opatrovníkom*“. V závere odvolania sťažovateľ zároveň apeloval na krajský súd, keď uviedol, že „*súd musí v konaní 60 Em 5/2012 zmeniť rozhodnutie o kolíznom opatrovníkovi podľa § 31a Občianskeho súdneho poriadku, pretože maloletého... zastupuje v konaní osoba, ktorá... nepresadzuje základné práva maloletého a naopak presadzuje záujmy matky dieťaťa.*“.

Krajský súd k tomu uviedol, „*že v prípade nespokojnosti s postupom orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka, ak námietka smeruje proti konaniu fyzickej osoby, ktorá zastupuje orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na základe plnej moci, ako je tomu aj v prejednávacom prípade, posúdiť postup zamestnanca je oprávnený príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*“.

Zo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd taktiež zistil, že okresný súd o námietke zaujatosti kolízneho opatrovníka, ktorú vzniesli sťažovatelia z dôvodu podania diskriminačných žalôb proti nemu, už minimálne dvakrát rozhodol, a to v konaní vedenom pod sp. zn. 34 P 96/2013 (o návrhu sťažovateľa na rozhodnutie súdu o nezhode rodičov a určení Základnej školy v Trenčianskej Teplej za školu maloletého sťažovateľa) – uznesením z 11. júna 2014 potvrdeným uznesením krajského súdu sp. zn. 4 CoP 62/63/2014 z 22. augusta 2014; ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 32 P 171/2009 (o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému a návrhu sťažovateľa na zmenu v úprave styku

sťažovateľa a maloletého) – uznesením z 3. júla 2014 potvrdeným uznesením krajského súdu sp. zn. 4 CoP 72,73/2014 z 30. septembra 2014.

Všetky citované uznesenia boli aj predmetom prieskumu ústavného súdu na základe sťažností podaných sťažovateľmi, pričom boli ústavným súdom odmietnuté (uznesením sp. zn. I. ÚS 675/2014 z 12. novembra 2014 a sp. zn. II. ÚS 380/2015 zo 17. júna 2015).

Navyše, v konaní vedenom pod sp. zn. 34 P 96/2013 sa kolízny opatrovník vyjadril v tom zmysle, že sa necíti byť zaujatý „v žiadnom konaní, ktoré je vedené Okresným súdom Trenčín“, v ktorom vystupuje ako kolízny opatrovník maloletého.

Ústavný súd poukazuje na to, že kolízny opatrovník je právnická osoba, ktorá v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov objektívne a nestranne bráni záujmy dieťaťa a pristupuje k veci profesionálne. Svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona vykonáva prostredníctvom jednotlivých pracovníkov. Preto bolo na mieste poukázať krajského súdu, že o prípadnej námietke zaujatosti pracovníkov kolízneho opatrovníka je oprávnený rozhodnúť orgán príslušný podľa § 12 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Keďže v čase rozhodovania krajského súdu (3. decembra 2014), ale aj okresného súdu (29. september 2014) už existovali minimálne dve rozhodnutia okresného súdu (sp. zn. 34 P 96/2013 z 11. júna 2014 a sp. zn. 32 P 171/2009 z 3. júla 2014), ktorými bol návrh sťažovateľov na zmenu kolízneho opatrovníka z dôvodu podaných diskriminačných žalôb proti nemu, nepovažoval ústavný súd uplatnenú námietku sťažovateľov za takú, ktorá bola v príčinnej súvislosti s porušením ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti podľa čl. § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2.2.2 K námietke o nevypočutí maloletého sťažovateľa

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že maloletému sťažovateľovi nebolo umožnené uplatniť jeho právo „byť v konaní vypočutý a slobodne povedať svoj názor“, pričom krajský súd sa podľa názoru sťažovateľa nevysporiadal s jeho námietkou uplatnenou v odvolaní, že „prvostupňový súd neumožnil sťažovateľovi 2, byť v konaní vypočutý“.

Krajský súd k uvedenému vo svojom uznesení z 3. decembra 2014 uviedol, že maloletý „je účastníkom predmetného konania, v ktorom je na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín, č. k. 60Em/5/2012-16 zo dňa 22. novembra 2012 zastúpený kolíznym opatrovníkom – Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Otec maloletého namietal, že nakoľko jeho maloletý syn nebol pred súdom prvého stupňa vypočutý, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom, resp. bolo porušené jeho právo byť vypočutý v zmysle čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Preto odvolací súd posudzoval, či nevypočutím maloletého [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pred súdom prvého stupňa došlo k porušeniu jeho práva ako účastníka konania na realizáciu jeho procesných práv priznaných mu za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v občianskom súdnom konaní.“.

Krajský súd vo svojom uznesení citoval čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého „štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názoru dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Podľa ods. 2 článku za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.“.

Ďalej krajský súd uviedol, že „Procesným spôsobom záväzky z Dohovoru Slovenskej republiky vykonáva ustanovenie § 100 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť

samostatne vyjadriť svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Prejavenie názoru účastníka na prejednávajúcu vec je jedným zo základných práv účastníka konania. Spôsob, akým tento názor súd zisťuje, sa však neuskutočňuje výlučne výsluchom účastníka. Aj pri osobe plne procesne spôsobilej jej názor na prejednávajúcu vec môže súd zisťovať prostredníctvom jej zástupcu, resp. z písomného podania. U osôb maloletých právna úprava (§ 100 ods. 3 O. s. p.) rieši základný procesný rámec na tento úkon súdu. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa. Postup súdu závisí od veku a rozumovej vyspelosti maloletého samostatne vyjadriť svoj názor, od povahy veci, ktorá je predmetom konania, ako aj ďalších okolností, ako napr. prostredia, v ktorom dieťa vyrastá. Pri zisťovaní názoru dieťaťa súd koná v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý je povinný poskytnúť dieťaťu potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu zisťovania jeho názoru na vec, a to v prostredí vhodnom alebo vytvorenom na tento účel (§ 21 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele). V danom prípade bol názor maloletého dieťaťa zistený prostredníctvom kolízneho opatrovníka, konkrétne z listinných dôkazov – záverov a písomných správ vypracovaných Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Nakoľko súdom nariadeného pojednávania sa oprávnený ako protistrana nezúčastnil, nepredniesol svoje návrhy, nepredložil súdu nové dôkazy, ani nežiadal vykonať dokazovanie výsluchom maloletého, resp. kolízneho opatrovníka, vykonanie výsluchu kolízneho opatrovníka ani maloletého podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné a vykonanie dokazovania oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov predložených kolíznym opatrovníkom a povinnou na pojednávaní a výsluchom povinnej bolo postačujúce.“.

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom jasne, zrozumiteľne a v súlade s judikatúrou najvyššieho súdu (napr. uznesenie sp. zn. 2 Cdo 269/2008 z 25. novembra 2008) vysvetlil, prečo sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa vo vzťahu k sťažovateľom požadovaným výsluchom maloletého.

Ústavný súd už viackrát vyslovil názor, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podľa názoru ústavného súdu postup všeobecného súdu pri vykonávaní dokazovania (tým, že nevykonal výsluch maloletého) a jeho právne závery nemožno považovať za neodôvodnené alebo svojvoľné, preto sa ústavný súd s touto námietkou sťažovateľov nestotožnil.

2.2.3 K námietke o nevysporiadaní sa so všetkými dôkazmi

Sťažovatelia vo všeobecnosti nesúhlasia s právnym názorom krajského súdu, ktorý namietaným uznesením potvrdil výrok uznesenia okresného súdu z 29. septembra 2014 o zamietnutí návrhu na súdny výkon o jeho styku s maloletým sťažovateľom. Podľa sťažovateľa konajúce súdy nesprávnym výkladom a popretím účelu aplikovaných právnych noriem dospeli k záverom, ktoré sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne. Sťažovateľ namieta, že prvostupňový súd v preskúvanom prípade sa nedostatočne vysporiadal s dôkazmi ním predloženými (keď on predložil dôkazy o nerealizácii styku 4. až 7. júna 2010; 18. júla 2010; 12. až 14. septembra 2012; 21. až 24. septembra 2012; 26. až 28. septembra 2012; 5. až 8. októbra 2012; 10. októbra 2012; 21. až 23. novembra 2012; 22. až 25. mája 2013; 5. až 7. júla 2013) a okresný súd sa podľa neho vysporiadal iba s časťou dôkazov a o nerealizácii styku s maloletým 21. septembra 2012, 26. septembra 2012, 5. októbra 2012 sa vôbec nevysporiadal, pričom odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou sťažovateľa nijako nevysporiadal.

Podľa § 272 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súd je oprávnený nariadiť výkon rozhodnutia na základe vykonateľného rozhodnutia súdu.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 súd písomne vyzve povinného, ktorý sa odmieta podrobiť rozhodnutiu podľa odseku 1, aby sa rozhodnutiu podrobil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel výzvy možno lepšie dosiahnuť pojednávaním, sudca je oprávnený nariadiť pojednávanie a môže naň predvolať povinného, oprávneného, maloleté dieťa, zástupcu príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zástupcu príslušného orgánu obce.

Podľa § 272 ods. 5 OSP súd je oprávnený pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 požiadať príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, prípadne príslušný orgán obce o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní informácií o dôvodoch nepodrobenia sa rozhodnutiu a o poskytnutie súčinnosti pri preverení týchto dôvodov najmä v mieste pobytu dieťaťa alebo v mieste, kde sa dieťa zdržiava, v škole alebo u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

V danej veci z obsahu spisu krajský súd zistil, že sťažovateľ sa návrhom zo 17. septembra 2012 (ktorý ďalej doplňoval o ďalšie nezrealizované styky s maloletým, pozn.) domáhal výkonu rozhodnutia o úprave styku s maloletým sťažovateľom, a to na základe uznesenia okresného súdu „č. k. 30P/174/2011-37 zo dňa 17. júna 2011, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie tak, že upravil styk otca – t. j. oprávneného s maloletým na každý párny týždeň od piatku od 18,00 hod. do pondelka do 18,00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 18,00 hod. do piatku do 18,00 hod. Matke – t. j. povinnej súd predmetným rozhodnutím uložil povinnosť maloletého [REDAKOVANÉ] na stretnutie s oprávneným riadne pripraviť a odovzdať ho oprávnenému pred dverami bytu, v ktorom matka žije s maloletým. Oprávnenému zároveň súd uložil povinnosť na tom istom mieste v dohodnutom čase odovzdať maloletého [REDAKOVANÉ] povinnej. Rozhodnutie nadobudlo

právoplatnosť dňa 29.07.2011 a vykonateľnosť dňa 23.06.2011. Oprávnený svoj návrh odôvodnil tým, že povinná mu bez objektívnych dôvodov odmieta odovzdávať maloletého syna na stretnutia v zmysle uvedeného rozhodnutia súdu.“.

Ďalej krajský súd skonštatoval, že na základe uvedeného okresný súd „matku (povinnú) výzvou zo dňa 22.11.2012 písomne vyzval na dobrovoľné podrobenie sa súdnemu rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/174/2011-37 zo dňa 17. júna 2011 a na umožnenie styku oprávneného s maloletým.

Uznesením č. k. 60Em/5/2012-71 zo dňa 28. januára 2014 Okresný súd Trenčín vyhlásil výkon rozhodnutia o styku oprávneného otca s maloletým dieťaťom za neprípustný, výkon rozhodnutia zastavil a súčasne žiadnemu účastníkovi trovy výkonu rozhodnutia nepriznal Na základe odvolania oprávneného Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 11 CoE/42/2014-88 zo dňa 17. júna 2014 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti a vzájomne si odporujúceho odôvodnenia, nespĺňajúceho požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne súd prvého stupňa vydal preskúmané rozhodnutie, ktorým zamietol návrh oprávneného na výkon rozhodnutia a súčasne účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko nemal preukázané, že by zo strany povinnej dochádzalo k neplneniu si povinnosti vyplývajúcej z uznesenia Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/174/2011-37 zo dňa 17. júna 2011.“.

V prejednávanom prípade boli podľa názoru krajského súdu sporné tvrdenia oprávneného – sťažovateľa (otca maloletého sťažovateľa) a povinnej – matky maloletého sťažovateľa týkajúce sa plnenia, resp. neplnenia uznesenia okresného súdu zo 17. júna 2011 zo strany povinnej.

Krajský súd pre účely rozhodnutia v danej veci vychádzal z tvrdení oprávneného (sťažovateľa), povinnej, ako aj zo správ a úradných záznamov kolízneho opatrovníka, ktoré odzrkadľujú objektívny stav danej situácie. V neposlednom rade odvolací súd prihliadol

na pojednávanie uskutočnené 29. septembra 2014, ktoré súd prvého stupňa nariadil pre účely objasnenia daného stavu a vysporiadania sa s odlišnými tvrdeniami a vyjadreniami sťažovateľa a povinnej týkajúcimi rešpektovania rozhodnutia okresného súdu zo 17. júna 2011 povinnou. Týmto postupom súdu prvého stupňa bola podľa názoru krajského súdu „účastníkom konania v plnom rozsahu daná možnosť reagovať na odlišné tvrdenia protistrany, objasniť vzniknuté rozpory, ako aj možnosť zlepšiť vzájomnú komunikáciu, ktorú Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín videl vo svojej správe zo dňa 18.12.2012 ako dôvod problematickej realizácie styku maloletého s oprávneným“.

Ako krajský súd v napadnutom uznesení uvádza, „Na predmetné pojednávanie, ktoré bolo nariadené na deň 29.09.2014, sa však dostavila iba povinná a kolízny opatrovník. Oprávnený sa napriek skutočnosti, že mu bolo dňa 12.09.2014 riadne doručené predvolanie na toto pojednávanie, pojednávania nezúčastnil, neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil, neoznámil dôvod svojej neúčasti, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď za splnenia podmienok stanovených v § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával v jeho neprítomnosti, pričom prihliadol na obsah spisu i vykonané dôkazy. Týmto konaním oprávneného sa oprávnený vzdal možnosti preukázania svojich tvrdení uvádzaných v písomných podaniach adresovaných súdu prvého stupňa, ako aj možnosti objasnenia vzniknutej spornej situácie.“.

Krajský súd ďalej skonštatoval, že „výzvou zo dňa 22.11.2012 súd prvého stupňa písomne vyzval povinnú na dobrovoľné podrobenie sa súdnemu rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/174/2011-37 zo dňa 17. júna 2011 a na umožnenie styku oprávneného s maloletým. Tvrdenie povinnej, že od tohto dátumu oprávnenému nebráni v styku s maloletým, nebolo v konaní žiadnym spôsobom vyvrátené. Ako správne uviedol súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, oprávnený mal na pojednávaní konanom dňa 29.09.2014 možnosť k výpovedi povinnej sa vyjadriť, k čomu však pre jeho neprítomnosť nedošlo. Povinná navyše na predmetnom pojednávaní uviedla, že oprávnený od septembra 2013 neprejavuje o maloletého žiadny záujem a maloletého ani povinnú žiadnym spôsobom nekontaktuje. Uvedenému nasvedčuje aj ničím neodôvodnená neprítomnosť oprávneného

na uvedenom pojednávaní, kde mal možnosť k celej prejednávanej veci vyjadriť. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa prízvukuje, že právna úprava je postavená tak, že styk rodiča s maloletým dieťaťom je iba jeho právom, nie jeho povinnosťou. Pokiaľ však on sám (v danom prípade otec maloletého dieťaťa) o realizáciu styku s maloletým z akéhokoľvek dôvodu nemá záujem, nie je možné vyhovieť jeho návrhu na výkon rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd nemal za preukázané, že by zo strany povinnej potom, ako jej bola doručená výzva na plnenie súdneho rozhodnutia, dochádzalo k nerešpektovaniu rozhodnutia Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/174/2011-37 zo dňa 17. júna 2011.“.

V citovaných častiach odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu (nadväzujúceho na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa) krajský súd jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľa nevyhovel a potvrdil napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne, keď dospel k totožnému právnemu záveru. Právny záver krajského súdu, že vo veci sťažovateľa neboli splnené podmienky pre súdny výkon rozhodnutia o jeho styku s maloletým sťažovateľom, pretože považoval za preukázané, že zo strany povinnej následne potom, ako jej bola doručená výzva v zmysle § 272 ods. 3 OSP, už nedochádzalo k nerešpektovaniu uznesenia okresného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Je pravdou, že v jednotlivých návrhoch sťažovateľa, ktoré neustále doplňoval o ďalšie nezrealizované stretnutia s maloletým sťažovateľom, boli tieto napokon ustálené takto: 18. júl 2010, 4. až 7. jún 2010, 12. až 14. september 2012, 21. až 24. september 2012, 26. až 28. september 2012, 5. až 8. október 2012, 10. október 2012, 21. až 23. november 2012, 22. až 25. máj 2013, 5. až 7. júl 2013. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na skutočnosti, že po jeho výzve z 22. novembra 2012 v zmysle § 272 ods. 3 OSP už povinná nebránila styku sťažovateľa s maloletým, pričom toto tvrdenie nebolo ničím vyvrátené. Dôkazy, na ktoré poukazuje sťažovateľ, že sa s nimi okresný súd nevysporiadal (21. septembra 2012, 26. septembra 2012, 5. októbra 2012), boli všetky datované ešte pred výzvou okresného súdu z 22. novembra 2012.

Keďže okresný súd z dôvodov, ktoré ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné, nepristúpil k nariadeniu výkonu rozhodnutia o styku s maloletým, dospel k záveru, že po výzve už nedochádzalo k rešpektovaniu uznesenia okresného súdu zo 17. júna 2011 a následne návrh na súdny výkon rozhodnutia zamietol. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v danej veci v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dostatočné dôvody, pre ktoré v posudzovanom prípade bol zamietnutý návrh sťažovateľa na výkon rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu právny názor krajského súdu je zdôvodnený dostatočným spôsobom, ktorý ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru krajského súdu, je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Keďže namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

S odvolaním sa na tieto skutočnosti a právne závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 41 ods. 1 ústavy manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou. Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru. Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Podľa odseku 2 štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Sťažovatelia v odôvodnení svojej sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu uvedených práv garantovaných ústavou a dohovorom neuviedli žiadne relevantné konkrétne dôvody a ich porušenie odvíjajú v súvislosti s porušením ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto považuje túto námietku za neopodstatnenú a konštatuje, že už *prima facie* nie je daná príčinná súvislosť medzi týmito označenými právami sťažovateľov a napadnutým uznesením krajského súdu, respektíve postupom, ktorý mu predchádzal. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd sumarizujúc dosiaľ uvedené dospel k záveru, že v posudzovanej veci krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu zohľadnil požiadavky vyplývajúce z aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu, ako i požiadavky na dôslednú ochranu práv maloletých a na tomto (podľa názoru ústavného súdu dostatočnom) základe formuloval v napadnutom uznesení skutkové a právne závery, ktoré sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

Vo vzťahu k maloletému sťažovateľovi ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (napr. I. ÚS 181/2012, II. ÚS 667/2013, I. ÚS 58/2013, I. ÚS 117/2015) konštatuje, že sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátkou, nepreukázal (nedoložil) aktívnu legitimáciu maloletého sťažovateľa (████████████████████), ktorého by vzhľadom na stret jeho záujmov so záujmami rodičov (t. j. aj sťažovateľa ako jeho otca, pozn.) mal zastupovať kolízny opatrovník, a nie jeho otec (§ 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Rovnaká výhrada sa týka aj okolnosti, že splnomocnenie pre advokáta v mene maloletého sťažovateľa mal podpísať kolízny opatrovník, a nie otec maloletého (sťažovateľ). V zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde kvalifikované splnomocnenie na zastupovanie (každého) sťažovateľa tvorí obligatórnu súčasť náležitostí každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru maloletého sťažovateľa odmietol aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2015